

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตาม ลำดับ ต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 801 โรงเรียน จำนวน ทั้งสิ้น 12,015 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan)และเลือกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างโดย สุ่มเลือกแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนท่าโพธิ์ผักก้ามวิทยา และโรงเรียนบ้านโนนราษี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง ได้ค่าของความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 34 ข้อ และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน จำนวน 12 ด้าน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ไปขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผ่านผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดในการแจกแบบสอบถามและขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนจัดส่งคืนทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด แต่เนื่องจากส่งคืนไม่ครบ ผู้วิจัยจึงได้ตามไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งออกไป 372 ชุด ได้รับกลับคืนมา 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และให้คะแนนตามเกณฑ์

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่ค่าร้อยละ

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way analysis of variene) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี SNK (Student newman Keuls Method)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เวอร์ชัน 9.0 วิเคราะห์ค่าทางสถิติ

4. สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

4.1 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ และด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา

4.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ระหว่างกลุ่มที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อทดสอบความแตกต่างด้วยวิธี SNK พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การอภิปรายผล

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนอม สุขสง่าเจริญ (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการพัฒนาโรงเรียนประชาบาลเขตจังหวัดสกลนคร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องมาจากตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุว่าให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้มีการประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการปฏิบัติงานตามบทบาททั้ง 12 ด้าน จึงทำให้ระดับการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นจากระดับน้อยเป็นระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดนโยบาย แผนแม่บทและแผนพัฒนาของสถานศึกษา

ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ซึ่งตามแนวทางการดำเนินงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า นโยบายและแผนพัฒนาเป็นเสมือน “เข็มทิศ” ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายปลายทางของความสำเร็จ ดังนั้นเพื่อให้แผนพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเสนอปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

1.2 ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า ได้พิจารณาเห็นชอบแต่งตั้งอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ถ้าสถานศึกษาและคณะกรรมการได้ดำเนินการศึกษานโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา ก็จะทำให้ปัจจัยด้านนี้มีการปฏิบัติที่ดียิ่งขึ้น

1.3 ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาจะช่วยเสนอแนะความต้องการของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543)

1.4 ด้านกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนของสถานศึกษา

ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการดำเนินการตามแผนของสถานศึกษา ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และเมื่อดำเนินการไปแล้วผลของการดำเนินการเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ เป็นเรื่องที่คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องรับรู้ เพื่อจะได้เข้ามาช่วยสนับสนุนหรือแก้ปัญหาให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543)

1.5 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อที่ว่า ได้ร่วมและสนับสนุนการดำเนินการในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของโรงเรียน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับผู้ปกครอง จึงทราบสภาพและข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นเป็นอย่างดี

1.6 ด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีสิทธิและความเป็นเสมอภาคในการที่เด็กทุกคนจะได้รับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่มีความพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนส่งเสริม สิทธิและความเสมอภาคดังกล่าว

1.7 ด้านเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้คาดหวังได้ว่าหน่วยงานทางการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนนั้นจะมีความคล่องตัวในการบริหารงานของโรงเรียนมากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป และหากได้มีการดำเนินงานตามแล้วก็เป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่า โรงเรียนจะสามารถจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างแน่นอน เพราะชุมชนและท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตั้งแต่ต้น

1.8 ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนเป็นวิทยากร ภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกวัย รวมทั้ง สืบสานจารีต ประเพณี ศิลป วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับของบุคคลในท้องถิ่น เป็นผู้ที่สามารถช่วยระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่น เข้ามาช่วยในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถที่จะเข้ามาช่วยเสริมสร้างการพัฒนาของนักเรียนได้ในหลาย ๆ ด้าน

1.9 ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้แทนของกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ บทบาทในฐานะกรรมการสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่ตัวแทนของสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์กับประชาชน หรือองค์กรต่าง ๆ ให้เห็นความสำคัญของสถานศึกษาและนำสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543)

1.10 ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน

ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องมีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินการของสถานศึกษา เมื่อสิ้นปีสถานศึกษาจะต้องจัดทำสรุปรายงานการดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบและเห็นชอบรายงานต่อสาธารณชน

1.11 ด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามระเบียบตามที่เห็นสมควร

ผลการวิจัยทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนที่จะเข้ามาช่วยพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งการเปิดโอกาสให้บุคคลดังกล่าวได้เข้ามามีส่วนร่วม คณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะสรรหาบุคคล เพื่อแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยดำเนินงานในภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

1.12 ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ๆ

ผลการวิจัยทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา นอกจากภารกิจที่ระเบียบกำหนดไว้ ยังมีหลายสิ่งหลายอย่างที่มีความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา เช่น เรื่องนโยบายหรือเรื่องเร่งด่วนที่หน่วยงานต้นสังกัดได้แจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้าได้รับความร่วมมือ ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษาก็จะทำให้งานในภารกิจของสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้รวดเร็วขึ้น เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามขนาดโรงเรียนพบว่า มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียนจะแตกต่างกันไปตามขนาดของโรงเรียน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 คณะกรรมการสถานศึกษาควรทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจของตนเอง เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพต่อการบริหารโรงเรียน

1.2 โรงเรียนควรเป็นสื่อกลางในการประสานงาน มีความตระหนักและเปิดกว้างเข้าหาชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อเรียนรู้และปรับความคิดความเข้าใจระหว่างกันและกัน ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการที่พัฒนาสถานศึกษา

1.3 สำนักงานการประถมศึกษาระดับอำเภอและระดับจังหวัด ควรมีการประชุมหรือศึกษาดูงานแก่คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างประสบการณ์และแนวทางในการปฏิบัติงาน สำนักงานการประถมศึกษาระดับอำเภอและระดับจังหวัด ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยในอนาคต

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ทางการศึกษาต่างกัน และขยายไปสู่ระดับประเทศ